

EL MITE DE LA PAU

per Angel Samblancat

Matemàticament es pot demostrar que, a desgrat de Locarno i de Ginebra, el desarmament i la pau són avui impossibles.

Vegis com els nombres que segueixen, que reproduïm d'un setmanari belga no deixen cap finestra ni escletxa oberta a l'esperança.

A la Gran Bretanya hi ha 1.800.000 homes que treballen per a la guerra.

Aquesta munió està repartida entre 42 arsenals, 300 fàbriques d'armes i municions i altres tantes d'elements complementaris.

Amb llurs sagrades famílies, els dos milions de treballadors anglesos de la mort formen un exercit de 7.000.000 d'individus que viuen de les indústries bèl·liques.

A França els obrers de la destrucció són només 800.000, ocupats en 15 arsenals i 190 fàbriques i tallers annexos. Amb llurs respectives famílies els efectius de l'exèrcit industrial de l'"abàtage" ascendeixen a 3 milions de persones.

A Itàlia hi ha 600.000 feixistes i "filo" empleats en la mateixa profitosa feina. Es reparteixen entre 11 arsenals i 160 fàbriques i amb llurs famílies sumen 2.500.000 partidaris entusiastes de Locarno.

Els Estats Units compten amb 6.000.000 d'aquests "pasifistes wilsonians". Treballen activament més de milió i mig d'ells en la construcció de material de guerra en 250 mines, 130 dipòsits especials i 80 hangers.

Trenta cinc Estats més ocupen tres o quatre milions d'aquestes màquines de carn, que amb llurs famílies no suposen menys de deu milions d'éssers humanitaris "tan interessats com el primer en el manteniment de la pau".

Així sembla que són vuit o nou milions d'homes els que s'escarrassen enllentint

granades i "shrapnells" perquè la pau no s'alteri; i que aquest vuit o nou milions de "pioneers" sostenen vint milions de criatures més, absolutament identificades amb els seus interessos.

Imagineu tota aquesta força ensinistrada en el mal, consagrada a crear vida. Es podria rebaixar a sis hores la jornada de treball, electrificar tota l'agricultura d'Europa, transformar l'economia, resoldre la qüestió social.

No somniem, però, truites, que res d'això no es farà. Suposem que els Sants Pares de la Societat de Nacions demà mateix decideixin el desarmament total i el llicenciament de les forces de mar i terra. ¿Penseu en els perjudicis que aquesta mesura ocasionaria als obrers empleats en l'humanitària tasca de produir obusos, ametralladores, gasos asfixiants, "fils barbelés", etc., etcètera? ¿Es poden, en realitat, ferir tan greument sagrats interessos? ¿Hi ha dret a condemnar a fam i a atur perpetu aquest innúmer proletariat?

Cal que treballi, doncs, perquè visqui o es vagi morint més a poc a poc, menys fulminantment.

Dia arribarà en què els dipòsits i els arsenals seran plens de gom a gom de bombes i d'aparells infernals. Els deu milions de famílies obreres que viuen de la destrucció hauran de dejunar. I com que la quarasma no pot durar més de quaranta dies, perquè aquests pobres treballadors no es morin de gana, hauran de provocar de pressa i corrents una guerra.

I tan fàcil com fóra, en comptes de fabricar canons i municions, fer pales, aixades, martells i altres instruments industrials i agrícoles!

Els problemes de les esquerres

La política liberal i el sindicalisme

per Joan Ors

Quan alguns amics em parlaren de la publicació d'un setmanari d'esquerra, més que els inconvenients previsibles, derivats de l'actual situació, em preocuparen dificultats d'un ordre més complex. Un setmanari d'esquerra, vaig dir-me, està bé. Sabrem, però, pensar i escriure com cal a homes d'esquerra de l'any 1928? Hem viscut tant de temps a Catalunya sense una activitat política esquerrana, ens havem acostumat tant a excloure del nostre viure quotidià els problemes esquerrans que potser a hores d'ara ens mancarà un poc el sentit actual d'aquests problemes. De vint anys, de deu anys ençà, l'angle visual ha canviat tant! D'una manera general aquests anys han estat adversos als dogmatismes deceptius. Ha mort el vell dogmatisme liberal, ha periclitat el dogmatisme socialista, les utopies i els mites socials han topat durament amb les realitats socials i els efectes no han estat pas els mateixos que havien anunciat els creadors d'utopies i de mites. Després de la gran guerra i del vast moviment reaccionari que ideològicament va precedir-la i que pràcticament l'ha seguida, els ideals eterns de llibertat i de justícia, depurats en l'experiència i afinats amb un sentit de relativitat, característic del nostre temps, continuen exercint llur influència divergent en alguns sectors polítics i socials i convergent, lúcidament convergent, en d'altres. I a més de les modificacions inevitables amb què el temps renova les gran tendències espirituals, cal encara esguardar els efectes d'aquestes modificacions en el domini dels fets, llur repercussió en els problemes polítics concrets. Problema de la laïcitat de l'escola, sense sectarisme antireligiós, problema de la limita-

ció de la propietat individual abusiva i extensió de la propietat comunal i estatal, intervenció de la dona en la vida política i en les funcions públiques, problema de la remuneració igualitària del treball de l'home i de la dona, problema de la instrucció científica i professional dels infants, impost progressiu sobre la renda i tants d'altres...

No han mancat, per fortuna, a Catalunya intel·ligències despertes i ànimes inquietes que han mantingut, malgrat llur isolament, un meritiu contacte espiritual amb el nou món polític i social. Tanmateix, aquesta actitud forçada de seguidors platònics dels corrents universals no resultarà insuficient davant les exigències de la vida actuarial?

A mesura, però, que esguardaven la naturalesa d'aquesta dificultat el dubte s'esvaïa. L'única actitud capaç i lògica de vèncer la dificultat és la dels amics fundadors de L'OPINIÓ: portar tots aquests problemes a discussió pública; definir les necessitats latents del nostre poble per tal de fer-les més agudament sensibles; coordinar el treball isolat i les voluntats disperses; reinstaurar, en la mesura del possible, una activitat esquerrana a Catalunya. Vetací perquè hom aplicaria de bon grat a L'OPINIÓ, que vol realitzar tot això i molt més, la dita anglesa lleugerament modificada: *El periòdic que cal, en el lloc on cal*.

El nombre de problemes acumulats que reclamen l'atenció dels homes avançats de Catalunya és considerable. Urgent, cap no ho és tant, potser, com el problema de les relacions entre la política liberal i el sindicalisme.

La importància del moviment sindical i de l'acció sindicalista no necessita ésser posada de relleu. De tots els fets polítics i socials contemporanis, el més general i contundent és aquest. Tots havem vist la naixença exponantia de les organitzacions sindicals. Arreu ha impressionat la ràpida creixença d'associacions, "cartels", "trusts" sindicats de tota mena, obrers i patronals, tant industrials com mercantils. Ultimament, el corrent sindicalista envaïx la classe social més refractària a l'associació, la classe mitjana, i hom coneix sindicats de funcionaris, d'artistes, etc.

La crisi de l'Estat liberal, i del règim parlamentari té un dels seus factors més decisius en aquest fet social. Els estats d'una forta tradició liberal, i d'un individualisme elevat, de cultura, han resistit millor l'empenta. Els menys consistents, els formats per una opinió intel·lectualment i moralment feble, han caigut sense força de resistir l'acció d'efectes coincidents, en aquest punt, de la classe patronal organitzada que pretén de subjectar l'Estat als seus interessos, de la classe obrera que vol imposar les seves reivindicacions al Poder públic i àdhuc, d'aquelles juntes i associacions de funcionaris que amb menys de justificatius morals tracten i a vegades aconsegueixen, de dominar l'Estat que tenen el deure de servir...

Remarquem com la crisi, abans d'atènyer les altes esferes de l'Estat, va afectar intensament els partits polítics d'opinió i d'una manera especial els partits polítics d'esquerra.

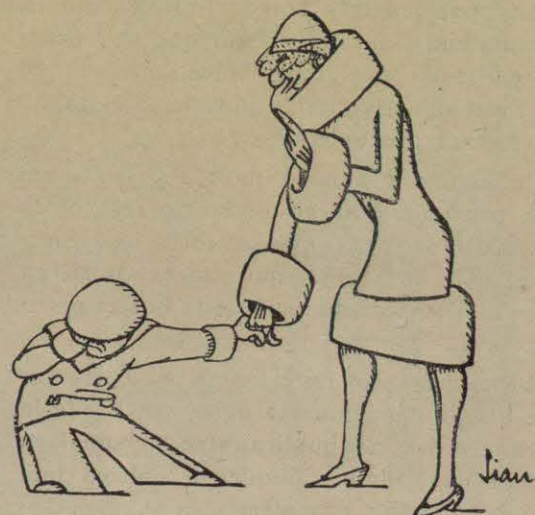
Les oposicions són sempre les forces de reserva del règim parlamentari; en alguns països han estat l'única representació autèntica de l'opinió pública. El dia que en aquests últims països les masses es sentiren més identificades amb el sindicat que amb el partit i que les oposicions deixaren de constituir una força parlamentària i popular, l'Estat havia de convertir-se més o menys prompte en servidor involuntari de les organitzacions sindicals fins el moment de caure a mans d'alguna d'elles.

Aquesta crisi, però, no es limita als partits d'esquerra. A poc a poc les grans corporacions i sindicats patronals es substitueixen també als partits de dreta. Les corporacions i els sindicats defensen d'una manera més segura i menys costosa els interessos de classe que no pas els grans partits polítics a l'existència dels quals és indispensable una dosi perillosa de romanticisme. Totes aquestes observacions no són de les que passen per alt a la gent conservadora.

La tendència a l'expansió és natural en tota mena de forces. La dels sindicats patronals i obrers arriba fins a imposar a l'Estat la pròpia organització. Itàlia i Rússia són els models d'aquesta tendència portada al límit. Tant en un cas com en l'altre el resultat ha estat la substitució de la representació d'opinions per la representació d'interessos, del parlament polític per l'assemblea professional. Car de la mateixa manera que l'individualisme polític va imposar-se, ultrapassant els seus límits, al professionalisme econòmic, avui veiem com el professionalisme econòmic, més enllà, també, de la pròpia esfera, tracta d'imposar-se a l'individualisme polític.

Contra aquesta mena de fets són inútils les reaccions teòriques. Els sindicats i les associacions s'han constituït obeint necessitats socials profundes, una d'elles la invasió que havem esmentat de llur propi terreny per l'individualisme liberal. Apar, doncs, ben ingènua l'actitud dels que es limiten a oposar la idea liberal a l'impuls corporatiu. Més lògica i pràctica és l'actitud dels qui cerquen d'assimilar el sindicalisme a la política liberal. No n'hi ha prou amb reclamar la cooperació obrera o patronal a una política determinada. Cal encara que aquesta política ofereixi a l'obrer o al patró la garantia que no ha d'ésser un instrument inútil, un destorb o un obstacle a llurs necessitats corporatives. Si volem que l'acció sindical no es dreci contra la política liberal cal que aquesta reconegui els drets de les associacions i els atorgui la part que justament els correspon d'influència dins l'Estat.

Es significativa i mereix tota la nostra atenció l'actitud dels grans partits polítics estran-



—Mira, nen, no siguis rebec, si no, et farem fer exercicis.

gers davant l'organització sindical. El partit radical-socialista francès ha impulsat la creació del "Consell nacional d'Economia". El mot és del ministre Eduard Herriot i fou acceptat pels seus col·legues del ministeri. En la "Declaració del partit" votada pel Congrés de París del 29 d'octubre de 1927 les relacions de l'Estat liberal i de l'acció sindicalista eren presentades així: "El nostre partit atorga la seva confiança a les associacions professionals; sense llur concurs no creu possible de realitzar amb èxit l'organització del treball ni la reforma administrativa; el partit considera que aquestes associacions han d'actuar al costat del Parlament amb la missió d'assabentar-lo en l'elaboració de les lleis i d'ajudar-lo en llur aplicació. El partit ha contribuït a la creació de comissions, d'assemblees de tota mena, pel mitjà de les quals aquestes associacions poden expressar llur voluntat. Però creu que llur acció esdevindria perillosa si restava incoherent, i que ha de coordinar-se, disciplinar-se, integrada en l'ordre superior del qual l'Estat és l'expressió."

Les crítiques que hom pot adreçar i que han estat adreçades al text aprovat pel Consell de ministres francès són de no satisfer àmpliament les directives enunciatades en les declaracions i en els programes. Com en temptatives d'altres països, el defecte prové de la timidesa reformista. Hom tem obrir la porta gran a l'organització sindical. Hi ha en els textos votats un cert maquiavelisme consistent a complicar el mecanisme, a esmicolar la representació corporativa, a allunyar-la de la realitat social pel mitjà de una classificació arbitrària i artificial de les professions.

Els partidaris de la reforma de l'Estat liberal, influenciats, certament, per Proudhon, Bakunin i modernament per la tesi sindicalista de Leon Duguit, però que no volen sacrificar la representació d'opinió a la representació d'interessos, patrocinen la constitució del Parlament econòmic integrat diu Henry de Jouvenel — pels quatre nous ordres hereus dels tres ordres de l'antic règim: Confederació general de la Producció i del Comerç; Confederació general del Treball; Confederació dels treballadors intel·lectuals, i Confederació general agrícola. "Al Parlament econòmic — diu el mateix Henry de Jouvenel — l'estudi dels problemes de la producció; a les Cambres sobiranes la defensa dels principis generals; als tècnics la preparació, als polítics la decisió; el sufragi professional posat al servei del sufragi universal." I cal convenir que probablement no hi ha altre manera d'assimilar l'organització i el moviment sindicalista a l'Estat liberal, de mantenir les prerogatives espirituals del liberalisme i d'eleva la lluita aspra dels interessos en pugna al pla de la discussió parlamentària.

Totes aquestes qüestions tenen sobretot a Catalunya un interès considerable. Ens han afectat i ens afecten materialment i moralment. Convé amb urgència trobar a cada una d'elles la seva solució racional. Convé encara de demostrar tothora que les solucions arbitrals i parlamentàries, tant en el domini social com en el de la política internacional i nacional, són les solucions de les esquerres liberals.